

הפעולה בראס אל-ביידה

סיפורו של אוסי רביד

במגמה לשבש את דרכי האויב המתכונן לפלישה, לחבל בתוכניותיו, לרתקו להגנת שטחיו ולהטעותו לגבי כוונותינו – בוצעה בלילה שבין 13-14 במאי נחיתה, בדרך הים, על אדמת הלבנון, מרחק כ- 5 ק"מ צפונה לגבול הארץ. התפקיד היה לפוצץ גשר על פני כביש בירות – חיפה וגשר רכבת נוסף, כדי להשהות את כוחות צבא הלבנון ולהכביד על התקדמותם במקרה והם ינועו בתאום עם צבאות ערב האחרים, למחרת ביום ב- 15 במאי, כדי לפלוש לארץ ישראל.

המשימה הוטלה על המחלקה הימית של הפלמ"ח. תפקידי במבצע היה לפקד על חוליית חבלה שהייתה אמורה לפוצץ את גשר הכביש שחיבר בין ביירות לחיפה. הנשק וחומרי הנפץ סופקו על ידי "ההגנה". שעת האפס נקבעה סמוך לחצות. כל המחלקה עלתה על ספינה בשם "עליזה" בקיבוץ קיסריה, ויצאנו לים לכיוון בירות. בספינה זו הייתה כנוסה כל המחלקה על נשקה, חומר הנפץ שלה וסירות הנחיתה הקטנות. על הסיפון האפל והמתנדנד ניתנו בלחש ההוראות האחרונות, ובדקו מחדש סדרי התאום בין יחידות המשנה המשתפות פעולה. חלק מהמחלקה היו מוותיקי פלוגת הים, נערים נועזים, מאומנים ומנוסים הן בפעולות ים והן בפעולות ביבשה. היה צפוף מאוד על הספינה הקטנה וכל האנשים היו חייבים להיות בשקט.

כאשר הגענו בערך מול הגשרים שהיינו אמורים לפוצץ, נתקל אחד החיילים בכבל שהיה קשור לצופר אוויר של הספינה. הצופר התחיל לילל והפסיק רק לאחר כמה שניות. מאחר וכבר היינו בערך מול הגשרים, התחילה הפעולה. הורדנו 3 סירות גומי והחיילים ירדו לסירות והתחילו בחתירה לכיוון החוף. כאשר הגענו לחוף, הסתבר לנו שהוא לא חולי כפי שחשבו בהתחלה, אלא עם הרבה אבנים גדולות. אנשי המודיעין לא היו במקום לפני המבצע ולא חשבו על כל העסק הזה של הסלעים על החוף. החיילים, שנשאו כ- 30 ק"ג חומר נפץ על הגב, נתקלו בסלעים, שתו הרבה מי מלח ונעו בבגדים כבדים וספוגים מים. אפילו הנשק נרטב מכיוון שחלק מהאנשים נפלו למים כיוון שנתקעו עם הרגליים בין הסלעים. בקושי רב התקרבו אל הכביש. כאשר כבר היינו מוכנים לתקוף, קיבלנו אש מכיוון החוף. באותם הרגעים חוליית החבלה שלי התקדמה לכיוון מזרח על החוף, אבל האש מולנו הייתה קשה ולא יכולנו להרים את הראש. מאחר והלבנונים גילו שיש ספינה בים, הם ירו עליה בעזרת מקלעים ומכונת ירייה. הפגזים שרקו ועברו בזה אחר זה מעל לספינה ונפלו בתוך הים. הירח האיר את הספינה מצד מזרח והיא הטילה צל על המים לעבר מערב. מרחוק, מן החוף, נראה היה כאילו הצל הוא חלק מן הספינה והתותח כיוון כל פגזיו אל הצל. הלוחם שהיה מופקד על מכונת הירייה בספינה לא ירה, כיוון שחשש שההבזק של האש עלול לסמן לאויב במדויק את מקום הספינה וכן מחשש שהאש עלולה לפגוע באנשינו שעל החוף. אם הייתה נפגעת הספינה – הייתה כל המחלקה מתחסלת, באין כל אמצעי עוד לחלצה.

כל העניין התחיל להסתבך ומאחר וחלק מהאנשים נשטפו על החוף, וחלק איבד את הנשק. המפקד נתן פקודה לחזור לספינה במהירות. שלושת סירות הגומי שהיו על החוף התחילו להתמלא בחיילים על מנת לחזור בחזרה לספינה. פתאום ספינה אחת חטפה צרור והתפוצצה. חיכינו עד שכל החיילים חזרו לסירות והתחלנו לשוט לספינה במהירות. הגענו לספינה, עשינו ספירה והתברר שאחד חסר. טובי השחינים שבו וירדו למים, ובתוך האש שלא שככה חיפשו את הלוחם הנעדר ולאחר כמה זמן נאלצו לחזור לספינה. הפגזים הוסיפו ליפול סביב הספינה ופגז אחד היה יכול להוציא את הספינה מכלל פעולה, ולהטביע את ספינה על כל אנשיה. הגשר כאמור לא פוצץ. עם זאת, פעולה זאת הטילה מהומה גדולה בקרב צבא האויב, זרעה בו אימה מול הבאות, והצמידה אותו להגנה על הגבולות היבשתיים והימיים של ארצו, שבלעה את כל כוחותיו, והניאה אותו מלחשוב על אפשרות לפלוש לתוך הגליל ולכבושו.